

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MIKROKREDITNIM ORGANIZACIJAMA**

Sarajevo, juli 2012. godine

PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO SKRAĆENOM POSTUPKU

Donošenje ovoga zakona predlaže se po skraćenoj proceduri usvajanja, zbog hitnosti usaglašavanja sa Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

S obzirom da izmjena ovog zakona nije složena i da je manjeg obima smatramo da su ispunjeni uslovi iz člana 164. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine i člana 172. Poslovnika o radu Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine. Stoga se usvajanje ovog zakona predlaže po skraćenoj proceduri.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MIKROKREDITNIM ORGANIZACIJAMA

Član 1.

U Zakonu o mikrokreditnim organizacijama ("Službene novine Federacije BiH", broj: 59/06) u članu 2. stav 2. na kraju teksta tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: "odnosno viška prihoda nad rashodima."

Član 2.

U članu 4. dodaje se novi stav 4. koji glasi:

„Ostala ograničenja za lica povezana s mikrokreditnom organizacijom i grupe povezanih lica, te kriterije, ograničenja i odgovornosti za povezana lica propisat će se posebnim propisima Agencije.“

Član 3.

U članu 6. stav 2. riječ "platnom" mijenja se riječju: "pravnom".

Član 4.

Iza člana 6. dodaje se novi član 6a. koji glasi:

„Član 6a.

Mikrokreditna organizacija dužna je da u svom poslovanju izvršava obaveze i zadatke, kao i da poduzima mjere i radnje definirane propisima koji uređuju oblast sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, i propisima koji uređuju uvođenje i primjenu određenih privremenih mjera radi efikasnog sprovođenja međunarodnih restriktivnih mjera.

Mikrokreditna organizacija dužna je da uspostavi sistem internih kontrola, donese politike i procedure radi otkrivanja i sprečavanja transakcija koje uključuju kriminalne aktivnosti, pranje novca, finansiranje terorističkih aktivnosti i aktivnosti koje opstruišu uvođenje i primjenu međunarodnih restriktivnih mjera, kao i da poduzima mjere na utvrđivanju identiteta svih lica sa kojima ulazi u poslovne odnose, u skladu sa posebnim propisima Agencije.

Mikrokreditna organizacija dužna je da obavještava nadležne organe i dostavlja podatke u skladu sa propisima koji uređuju oblast sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, te o tome Agenciji dostavlja mjesečne statističke izvještaje, u formi koju propiše Agencija.“

Član 5.

U članu 8. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„Agencija daje saglasnost za izbor i imenovanje članova upravnog/nadzornog odbora, direktora i izvršnih direktora, u skladu s kriterijima koje propiše posebnim propisom.“.

Član 6.

U članu 9. stav 1. riječi: „obavljati djelatnost davanja mikrokredita osnivanjem organizacionih dijelova“ mijenjaju se riječima „osnivati organizacione dijelove“.

Član 7.

U članu 15. stav 2. tačka a) brišu se riječi: “i davanje“.

Član 8.

Iza člana 15. dodaju se novi čl. 15a. i 15b. koji glase:

„Član 15a.

Mikrokreditna fondacija ne može dodjeljivati darove i donacije.

Mikrokreditno društvo može dodjeljivati darove i donacije samo iz dijela dobiti po revidiranim finansijskim izvještajima i to za potrebe u oblasti sporta, kulture, socijalne pomoći i u humanitarne svrhe.

Ukoliko je mikrokreditna fondacija osnivač ili jedan od osnivača mikrokreditnog društva, dio dobiti mikrokreditnog društva koji joj pripada po revidiranim finansijskim izvještajima ne može se koristiti za dodjele darova i donacija.

Odluku o dodjeli darova i donacija donosi nadzorni odbor mikrokreditnog društva.

Član 15b.

Ukupna ulaganja mikrokreditne organizacije u stalnu imovinu, isključujući dugoročno odobrene mikro kredite, ne mogu iznositi više od 50% njenog kapitala, osim u slučaju posebnog odobrenja od Agencije.

Agencija će posebnim aktom pobliže propisati koja sredstva se smatraju stalnom imovinom.“.

Član 9.

U članu 20. stav 3. mijenja se i glasi:

„U nadzoru nad mikrokreditnom organizacijom Agencija može poduzeti sljedeće mjere:

- a) izdati upozorenje u pisanoj formi ili naložiti otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti, izdati prekršajni nalog ili podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka,
- b) naložiti poduzimanje dodatnih mjera,
- c) imenovati savjetnika u mikrokreditnoj organizaciji,
- d) imenovati vanjskog revizora na trošak mikrokreditne organizacije,
- e) naložiti mjeru zabrane isplate dividende dioničarima, odnosno zabranu isplate dobiti članovima mikrokreditnog društva i
- f) oduzeti dozvolu za rad.“.

Iza stava 3. dodaju se novi st. 4. i 5. koji glase:

„Ako Agencija utvrdi da mikrokreditna organizacija krši odredbe odluka Agencije ili pravila formiranja i održavanja sredstava propisanih rezervi donosi rješenje o određivanju dodatnih mjera kojim:

- a) nalaže mikrokreditnoj organizaciji da usvoji plan mjera radi ispunjavanja zahtjeva formiranja i održavanja sredstava propisanih rezervi i rezervi za pokriće kreditnih gubitaka,
- b) privremeno ili trajno zabranjuje zaključivanje novih ugovora o mikrokreditima, zabranjuje određene vrste finansijskih transakcija, odnosno finansijskih transakcija sa određenim pravnim ili fizičkim licima,
- c) nalaže mikrokreditnoj organizaciji da privremeno suspenduje ili razriješi dužnosti direktora, članove uprave, upravnog odbora, članove organa u mikrokreditnoj organizaciji koji vrši nadzor, i umjesto njih imenuju druga lica i
- d) nalaže poduzimanje i drugih mjera utvrđenih posebnim propisom Agencije.

Mikrokreditna organizacija dužna je da u predviđenom roku otkloni utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti i postupi po dodatnim mjerama, te dostavi Agenciji izvještaje, dokumente i druge dokaze iz kojih je vidljivo da su utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene, odnosno da se postupilo u skladu sa dodatnim mjerama.“.

Član 10.

Iza člana 20. dodaje se novi član 20a. koji glasi:

„Član 20a.

Agencija može donijeti odluku o uvođenju savjetnika u mikrokreditnoj organizaciji kada utvrdi da:

- a) bi dalje poslovanje mikrokreditne organizacije moglo ugroziti njenu likvidnost ili solventnost,

- b) je mikrokreditna organizacija prikrila od Agencije ili ovlaštenih revizora poslovne knjige, dokumenta, evidencije ili imovinu mikrokreditne organizacije, ili je odbila pristup ovlaštenih lica tim knjigama,
- c) mikrokreditna organizacija kojoj su određene dodatne mjere nije u određenim rokovima počela njihovo provođenje ili ih nije provela i
- d) mikrokreditna organizacija i pored provedenih dodatnih mjera nije ispunila zahtjeve formiranja i održavanja sredstava propisanih rezervi ili nije uskladila svoje poslovanje sa odlukama Agencije.

Za savjetnika može biti imenovano lice koje ima visoku stručnu spremu ekonomskog ili pravnog fakulteta i najmanje pet godina radnog iskustva u struci u finansijskom sektoru.

Agencija odlukom o uvođenju savjetnika određuje vrijeme trajanja savjetovanja, vrstu i obim poslova i daje obavezujuća uputstva za postupanje savjetnika.

Agencija će propisati i ostale kriterije za imenovanje savjetnika u mikrokreditnoj organizaciji, ovlaštenja, uslove i način njegovog postupanja.“

Član 11.

U članu 32. stav 1. brišu se riječi: „danom pravosnažnosti rješenja Agencije o oduzimanju dozvole za slučajeve iz člana 22. ovog zakona,“.

Stav 2. mijenja se i glasi:

“U slučaju utvrđivanja razloga za prestanak rada mikrokreditnog društva, Agencija donosi rješenje o oduzimanju dozvole i dostavlja ga sudu danom njegove pravosnažnosti.“

Član 12.

Član 33. mijenja se i glasi:

„Poslije oduzimanja dozvole mikrokreditnom društvu na osnovu člana 22. ovog zakona, pokreće se postupak likvidacije i provodi se u skladu s odredbama Zakona o likvidacionom postupku, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

Otvaranje i provođenje stečajnog postupka nad mikrokreditnim društvom vrši se u skladu sa Zakonom o stečajnom postupku.

Troškove postupaka iz st. 1. i 2. ovog člana snosi mikrokreditno društvo.“

Član 13.

U članu 39. stav 2. na kraju teksta tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: “a na navedena lica primjenjuju se i ostala ograničenja za raspodjelu sredstava u skladu s posebnim propisom Agencije.“

Iza stava 2. dodaju se novi st. 3. i 4. koji glase:

“Ne smatra se indirektnom raspodjelom viška prihoda nad rashodima isplata primjerenih naknada za rad članovima tijela, isplate plaća i drugih primanja odgovornim licima i zaposlenicima u skladu sa Zakonom o radu i Kolektivnim ugovorima, naknada opravdanih troškova navedenim licima (putni troškovi, dnevnice i sl.), i preuzete ugovorne obaveze mikrokreditnih fondacija u vezi s ostvarivanjem ciljeva i obavljanja njihove djelatnosti.

Članovi upravnog odbora i direktor odgovaraju solidarno cjelokupnom svojom imovinom za štetu koju svojom odlukom prouzrokuju mikrokreditnoj fondaciji, ako je ta odluka donijeta grubom nepažnjom ili sa namjerom da se prouzrokuje šteta, osim ako su glasali protiv donošenja te odluke ili nisu učestvovali u donošenju te odluke.”.

Član 14.

U članu 45. stav 1. iza riječi: „ovim Zakonom“ zarez se zamjenjuje veznikom “i”, iza riječi: „Federacije Bosne i Hercegovine“ stavlja se tačka, a preostali dio teksta briše se.

Stav 2. mijenja se i glasi:

“U slučaju utvrđivanja razloga za prestanak rada mikrokreditne fondacije, Agencija donosi Rješenje o oduzimanju dozvole i danom njegove pravosnažnosti dostavlja ga ministarstvu kod kojeg je upisana mikrokreditna fondacija.”.

Stav 3. se briše.

Član 15.

Iza člana 45. dodaje se novi član 45a. koji glasi:

„Član 45a.

Agencija pravosnažno rješenje o oduzimanju dozvole mikrokreditnoj fondaciji na osnovu člana 22. ovog Zakona dostavlja sudu mjesno nadležnom po sjedištu registracije mikrokreditne fondacije.

Na temelju dostavljenog rješenja iz stava 1. ovog člana, sud pokreće postupak likvidacije i provodi ga u skladu s odredbama Zakona o likvidacionom postupku, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Sud obavještava ministarstvo u kojem je upisana mikrokreditna fondacija o provedbi postupka likvidacije.

Troškove postupka iz stava 2. ovog člana snosi mikrokreditna fondacija.”.

Član 16.

Član 46. mijenja se i glasi:

„Donirana sredstva ne ulaze u likvidacionu masu.

U slučaju da imovina mikrokreditne fondacije nad kojom se provodi likvidacioni postupak nije dovoljna za izmirenje obaveza, likvidator je dužan izmiriti potraživanja povjerioca srazmjerno njihovim udjelima u potraživanjima.

Nakon izmirenja obaveza mikrokreditne fondacije nad kojom se provodi likvidacioni postupak, ostatak imovine i donirana sredstva iz stava 1. ovog člana raspoređuju se na druge mikrokreditne fondacije odlukom likvidatora, uz prethodnu saglasnost Agencije.

Agencija će propisati kriterije prema kojima će se vršiti raspoređivanje ostataka imovine i doniranih sredstava iz stava 1. ovog člana na druge mikrokreditne fondacije.“.

Član 17.

U članu 48. stav 1. iza tačke 1. dodaje se nova tačka 1a. koja glasi:

„1a. ne postupi po odredbama člana 6a. u vezi sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma;“.

Iza tačke 2. dodaje se nova tačka 2a. koja glasi:

„2a. za izbor i imenovanje članova upravnog/nadzornog odbora, direktora i izvršnih direktora ne pribavi saglasnost iz člana 8. stav 2.;“.

U tački 6. na kraju teksta iza riječi mikrokreditiranja dodaju se riječi „i/ili daje darove i donacije suprotno članu 15a.;“.

Iza tačke 7. dodaje se nova tačka 7a. koja glasi:

„7a. ne pribave posebno odobrenje od Agencije za ulaganje u stalnu imovinu u skladu sa članom 15b.;“.

Iza tačke 11. dodaje se nova tačka 11a. koja glasi:

„11a. ne postupi po aktima Agencije iz člana 20.;“.

Član 18.

Član 49. mijenja se i glasi:

„Prekršajni postupak provodi se u skladu sa Zakonom o prekršajima.“.

Član 19.

Iza člana 54. dodaje se novi član 54a. i glasi:

„Član 54a.

Propise za provođenje ovog Zakona donijet će Agencija u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona.“.

Član 20.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mikrokreditnim organizacijama je u članu III. 1. tačka c. koji je izmijenjen amandmanima VIII, LXXXIX i CVI i članku IV. A 20. (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojima je u isključivoj nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine donošenje propisa o finansijama, a Parlament Federacije BiH, uz ostala ovlaštenja predviđena Ustavom, odgovoran je za donošenje zakona o vršenju dužnosti u federalnoj vlasti.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

U skladu s dinamikom zakonodavnih aktivnosti, pokrenuta je zakonodavna aktivnost na izmjenama i dopunama Zakona o mikrokreditnim organizacijama radi usklađivanja sa Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorističkih aktivnosti („Službeni glasnik BiH“, broj: 53/09), kao i iskazane potrebe za jasnijom regulativom na osnovu iskustva u provođenju istog i javnog interesa za konzistentnijom regulativom u ovoj oblasti.

III. USKLAĐENOST SA EVROPSKIM DIREKTIVAMA

Nakon uvida u propise Evropske unije i analize odredbi Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mikrokreditnim organizacijama ustanovljeno je da postoje izvori EU *acquis* relevantni za materiju koju uređuje dostavljeni prijedlog i da je obrađivač vršio djelimično usklađivanje sa njima zbog čega u Izjavi o usklađenosti stoji oznaka „djelimično usklađeno“.

Materiju zakona, kao primarni izvor, uređuje Ugovor o funkcionisanju Evropske unije, Treći dio - Politike i unutrašnje aktivnosti Unije, Naslov IV - Slobodno kretanje ljudi, usluga i kapitala, Glava 2 - Pravo poslovne nastane, član 53. stav 1. (nekadašnji član 47. stav 2. UEZ), Glava 3 - Usluge, član 62. (nekadašnji član 55. UEZ), Naslov VII – Opća pravila o konkurenciji, oporezivanju i približavanju zakona, Glava 3 – Približavanje zakona, član 114. (nekadašnji član 95. UEZ), Šesti dio – Institucionalne i finansijske odredbe, Naslov I – Institucionalne odredbe, Glava 2 – Pravni akti Unije, procedure usvajanja i ostale odredbe, član 294. (nekadašnji član 251. UEZ) / Treaty on the Functioning of the European Union, Part Three - Union Policies and Internal actions, Title IV - Free Movement of Persons, Services and Capital, Chapter 2 - Right of Establishment, Article 53 Paragraph 1 (ex Article 47 Paragraph 2 TEC), Chapter 3 - Services, Article 62 (ex Article 55 TEC), Title VII - Common rules on competition, taxation and approximation of laws, Chapter 3 – Approximation of laws, Article 114 (ex Article 95 TEC), Part Six - Institutional and Financial Provisions, Title I – Institutional Provisions, Chapter 2 - Legal acts of the Union, adoption procedures and other provisions, Article 294 (ex Article 251 TEC).

Sekundarne izvore sa kojima je obrađivač vršio usklađivanje navodimo u nastavku:

- Direktiva 2005/60/ES Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. oktobra 2005. o sprečavanju korištenja finansijskog sistema u svrhe pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, konsolidovana verzija 2011-01-04, (eng. Directive 2005/60/EC of the European Parliament and of the Council of 26 October 2005 on the prevention of the use of the financial system for the purpose of money laundering and terrorist financing consolidated version 2011-01-04). Predmetna direktiva ima za cilj sprečavanje korištenja finansijskog sistema u svrhe pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti. Obrađivač je vršio djelimično usklađivanje sa Direktivom na način da je odredbe čl. 1. i 2. Direktive preuzeo članom 4. Nacrta. Istim članom Nacrta obrađivač je preuzeo i odredbe o identifikaciji i praćenju klijenta iz člana 8. Direktive, te odredbe čl. 20 i 22. Direktive o obavezi obavještanja.

IV. OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBI

Član 1.

U članu 2. Zakona o mikrokreditnim organizacijama definiraju se ciljevi, koji se postižu iz djelatnosti mikrokreditiranja kako u mikrokreditnim društvima tako i mikrokreditnim fondacijama, ali uz jasnu razliku. Ovakva jasna distinkcija je neophodna radi pogrešnog tumačenja (poreznog tretmana), jer fondacije su neprofitne organizacije, odnosno mikrokreditne fondacije stiču višak prihoda nad rashodima, koji su obavezne reinvestirati u djelatnost mikrokreditiranja i nemaju mogućnost ostvarivanja i raspodjele profita (dobiti).

Član 2.

Ograničenja davanja kredita licima povezanim sa mikrokreditnim organizacijama (u daljem tekstu: MKO) potrebno je kontinuirano pratiti i nadopunjavati, a u smislu zaštite imovine MKO, jer je praksa pokazala da su ogromni gubici načinjeni u MKO radi transakcija sa povezanim licima koje su rađene na štetu MKO. Naime, pored navedenih povezanih lica u Zakonu potrebno je omogućiti Agenciji da podzakonskim aktima dodatno reguliše navedenu materiju.

Član 3.

U članku 6. stav 2. radi se o tehničkoj ispravci.

Član 4.

Zbog potrebe usklađivanja materijalnih propisa kojima se uređuje poslovanje pojedinih obveznika u provođenju propisa o sprečavanju pranja novca sa tim propisima, predlaže se uvođenje novog člana (6a.), kojim se eksplicitno, prvi put, MKO identifikuju kao obveznici postupka sprečavanja pranja novca i regulišu njihovo poslovanje, izvještavanje, postupanje sa klijentima i poduzimanje drugih radnji u skladu sa Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti („Službeni glasnik BiH“, broj 53/09) i Zakonom o primjeni

određenih privremenih mjera radi efikasnog provođenja mandata Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, te drugih međunarodnih restriktivnih mjera („Službeni glasnik BiH“, broj 25/06). Budući da su nadzor i kontrola, kao i prekršajne kazne za nepoštovanje odredaba Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti uređeni tim zakonom, predlaže se pored opće norme o obavezi postupanja MKO u skladu sa propisima o sprečavanju pranja novca, uvođenje redovnog izvještavanja Agencije, kao nadzornog organa bankarskog sistema u Federaciji BiH, o postupanju MKO u skladu sa tim zakonima.

Član 5.

Saglasnost na izbor tijela iz člana 8. je od krucijalnog značaja kako bi se omogućilo postizanje kvalitetnijeg upravljanja u organizacijama koje posluju doniranim sredstvima i u postizanju regulatornih ciljeva.

Član 6.

U članu 9. stav 1. radi se o tehničkoj ispravci.

Član 7.

U članu 15. briše se riječ „davanje“, što se odnosi na davanje poklona i donacija te se ista problematika „davanja“ poklona i donacija regulira predloženim novim članom 15a.

Član 8.

U novom članu 15a. ukida se mogućnost davanja darova i donacija mikrokreditnoj fondaciji, s obzirom na činjenicu da se u praksi iz sredstava fondacije obilno doniraju sredstva raznim fizičkim i pravnim licima u kojima interes imaju organi fondacije i radi promocije ličnih interesa organa fondacije. S obzirom da je mikrokreditna fondacija neprofitna organizacija čiji se višak prihoda nad rashodima ne oporezuje već reinvestira u fond za novo kreditiranje mišljenja smo da se davanjem donacija iz ovih sredstava ugrožava supstanca ovog fonda. Ovakva praksa je štetna za fondacije i predstavlja odliv sredstava fondacije čiji je cilj mikrokreditiranje u cilju poboljšanja materijalnog položaja korisnika kredita.

Mikrokreditnim društvima se dozvoljava davanje darova i donacija s obzirom da posluju na potpuno drugačijoj osnovi, kao privredna društva d.d. ili d.o.o. te se na njih odnose i odredbe Zakona o privrednim društvima, s tim da se predlaže da mikrokreditno društvo može dodjeljivati donacije samo iz dijela dobiti po revidiranim finansijskim izvještajima za striktno navedene namjene. Bitno je napomenuti da se dio dobiti mikrokreditnog društva koji po revidiranim finansijskim izvještajima pripada mikrokreditnoj fondaciji (ukoliko je ona osnivač ili jedan od osnivača mikrokreditnog društva) ne može koristiti za dodjele darova i

donacija, a što predstavlja usklađivanje sa čl. 2 i 42. Zakona o mikrokreditnim organizacijama.

Članom 15b. definira se ograničenje ulaganja MKO u stalnu imovinu.

ČI 9. i 10.

U svrhu što efikasnijeg obavljanja nadzora nad MKO, uzimajući u obzir i dosadašnja iskustva u provođenju nadzora iz prakse, član 20. se dopunjuje mjerama koje može poduzeti Agencija u obavljanju nadzora. Članom 20a. se uvodi funkcija savjetnika kojeg Agencija može imenovati kada utvrdi da bi poslovanje MKO moglo ugroziti njenu likvidnost ili solventnost i u drugim slučajevima utvrđenih zakonom i u zakonu su propisani minimalni uslovi koje ovo lice mora ispunjavati.

ČI. 11., 12., 14., 15.,

Dopunjuju se odredbe provođenja postupka stečaja i likvidacije u mikrokreditnim organizacijama, odnosno usklađuje se postojeća zakonska regulativa. Bitne su izmjene da likvidacija mikrokreditnih fondacija prelazi u nadležnost suda, a do sada je bila u nadležnosti organa mikrokreditne fondacije, kao i da se raspodjela imovine (koja nije dovoljna za izmirenje obaveza u postupku likvidacije mikrokreditne fondacije) vrši ravnomjerno svim vjerovnicima.

Član 13.

U članu 39. stav 2. se već propisana ograničenja za osnivače, članove tijela, odgovorne osobe i zaposlenike u MKO proširuju, a u cilju zaštite sredstava MKF i ograničenja sticanja nerazumno visokih materijalnih koristi i isplate bonusa navedenim licima, a na štetu reinvestiranja sredstava.

Član 16.

Cilj izmjene člana 46. Zakona je zaštita donatorskih sredstava koja se u likvidacionom postupku prenose na druge mikrokreditne fondacije. Donacije su date sa ciljem da se razvija mikrokreditna djelatnost, a ako bi se iz doniranih sredstava izmirivale obaveze prema povjeriocima onda donacija ne bi imala svoju svrhu.

ČI. 17. do 18.

Zakon o MKO donesen je u vrijeme kada je u Federaciji BiH na snazi bio Zakon o prekršajima kojima se povređuju federalni propisi ("Službene novine Federacije BiH", br. 9/96 i 29/00). Ovim zakonom o prekršajima bilo je propisano da prvostepeni prekršajni postupak u federalnim organima vode Komisije za prekršaje koju imenuju federalni organi,

pa je shodno tome napisan i usvojen član 49. Zakona o MKO. U 2006. godini donesen je novi Zakona o prekršajima ("Službene novine FBiH", broj 31/06 i 37/10) kojim je van snage stavljen Zakon o prekršajima iz 1996. godine i propisan novi prekršajni postupak kojim se ne previđa formiranje Komisije za prekršaje pri federalnim organima. Kako prilikom usvajanja Zakona o MKO, a niti kasnije nije izmijenjena, odnosno usklađena, odredba člana 49. Zakona o MKO sa novim Zakonom o prekršajima to se predlaže ovim članovima.

Član 19.

Propisuje se rok Agenciji za donošenje podzakonskih akata.

Član 20.

Propisuje se stupanje na snagu ovog zakona.

V. FINANSIJSKA SREDSTVA

Za donošenje i primjenu ovog zakona nisu potrebna finansijska sredstva u budžetu Federacije BiH.

Tekst odredbi Zakona o mikrokreditnim organizacijama koje se mijenjaju:

(„Službene novine Federacije BiH“, broj: 59/06)

Član 2.

Mikrokreditna organizacija u smislu ovog zakona je nedepozitna finansijska organizacija čija je osnovna djelatnost davanje mikrokredita.

Mikrokreditna organizacija obavlja djelatnost mikrokreditiranja u skladu sa ovim zakonom, s ciljem poboljšanja materijalnog položaja korisnika mikrokredita, povećanja zaposlenosti, pružanja podrške razvoju poduzetništva i sticanja dobiti.

Član 4.

Mikrokredit u smislu odredaba ovog zakona je kredit koji se može odobriti u najvišem iznosu do 50.000,00 KM od strane mikrokreditnog društva ili do 10.000,00 KM od strane mikrokreditne fondacije.

U ograničenje iz stava 1. ovog člana uključuju se svi krediti iste mikrokreditne organizacije i grupe lica povezanih sa mikrokreditnom organizacijom dati istom korisniku kredita, koji se zbrajaju.

Pod licima povezanim sa mikrokreditnom organizacijom iz stava 2. ovog člana posebno se smatraju:

1. članovi nadzornog odbora mikrokreditnog društva odnosno upravnog odbora mikrokreditne fondacije, uprave mikrokreditnog društva i direktor mikrokreditne fondacije, članovi odbora za reviziju i drugih organa mikrokreditne organizacije te članovi njihovih užih porodica do trećeg stepena po krvnom srodstvu ili braku, ili lica koja žive u istom domaćinstvu ili imaju međusobno povezane ili zajedničke investicije;
2. osnivači mikrokreditnih fondacija, lica sa značajnim vlasničkim interesom, odnosno glasačkim pravom u mikrokreditnom društvu, te članovi njihovih užih porodica do trećeg stepena po krvnom srodstvu ili braku, ili lica koja žive u istom domaćinstvu, ili imaju međusobno povezane ili zajedničke investicije;
3. pravna lica u kojima mikrokreditna organizacija ima značajan vlasnički interes;
4. pravna lica u kojima značajan vlasnički interes odnosno glasačko pravo imaju ista pravna ili fizička lica koja imaju značajan vlasnički interes odnosno glasačko pravo u mikrokreditnom društvu, odnosno su osnivači mikrokreditne fondacije;
5. pravna lica u kojima je imalac značajnog vlasničkog interesa član nadzornog odbora mikrokreditnog društva odnosno upravnog odbora mikrokreditne fondacije, uprave mikrokreditnog društva i direktor mikrokreditne fondacije, članovi odbora za reviziju i drugih organa mikrokreditne organizacije jeste jedno od lica pomenutih u tač. 1. do 4. ovog člana i
6. povezana lica osnivača mikrokreditne fondacije odnosno vlasnika mikrokreditnog društva.

Član 6.

Mikrokreditna organizacija može obavljati djelatnost mikrokreditiranja u svom sjedištu i u organizacionim dijelovima izvan sjedišta.

Organizacioni dijelovi mikrokreditne organizacije iz stava 1. ovog člana i njihova ovlaštenja utvrđuju se statutom mikrokreditne organizacije i imaju ovlaštenja u platnom prometu.

Organizacioni dio strane mikrokreditne organizacije koja želi da se bavi mikrokreditnom djelatnošću u Federaciji mora se registrovati kao pravno lice i dužna je dobiti dozvolu iz člana 5. stav 1. ovog zakona i ispuniti uslove koje propisuje Agencija.

Član 8.

Agencija daje saglasnost na osnivačke i druge akte mikrokreditne organizacije koje propiše Agencija, kao i izmjene i dopune ovih akata u skladu sa ovim zakonom.

Član 9.

Mikrokreditna organizacija sa sjedištem u Federaciji može obavljati djelatnost davanja mikrokredita osnivanjem organizacionih dijelova u Federaciji bez dozvole Agencije, kada se takvi organizacioni dijelovi ne upisuju u registar.

Mikrokreditna organizacija sa sjedištem u Federaciji može obavljati djelatnost davanja mikrokredita izvan Federacije osnivanjem organizacionih dijelova u skladu sa ovim zakonom i propisima zemlje, odnosno entiteta u kome namjerava obavljati djelatnost.

O osnovanom organizacionom dijelu izvan Federacije mikrokreditna organizacija je dužna obavijestiti Agenciju u roku od osam dana od dana upisa u registar organizacionog dijela.

Član 15.

Mikrokreditna organizacija može obavljati samo poslove odobravanja mikrokredita kao osnovnu djelatnost upisanu u sudski registar odnosno registar fondacija.

Mikrokreditna organizacija može obavljati u manjem obimu ili privremeno i druge djelatnosti koje služe i koje se uobičajeno obavljaju uz djelatnost mikrokreditiranja, uključujući:

- a) primanje i davanje poklona i donacija i pribavljanje novčanih sredstava i drugih oblika imovine iz bilo kojeg zakonitog izvora;
- b) davanje i uzimanje u zalog/hipoteku imovine, uključujući mikrokredite radi osiguranja pozajmica i
- c) kreditne konsultacije, poslovno savjetovanje i tehničku pomoć u cilju unapređenja kreditnih aktivnosti mikrokreditne organizacije i poslovnih aktivnosti korisnika mikrokredita.

Mikrokreditna organizacija ne može primati novčane depozite i uloge na štednju od fizičkih i pravnih lica.

Član 20.

Agencija vrši nadzor nad poslovanjem:

- mikrokreditnih organizacija sa sjedištem u Federaciji kao i njenih organizacionih dijelova u Federaciji;
- organizacionih dijelova u Federaciji mikrokreditnih organizacija iz Republike Srpske i Brčko Distrikta, i
- organizacionih dijelova stranih organizacija.

Nadzor nad radom organizacionih dijelova mikrokreditnih organizacija iz Federacije u Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Agencija obavlja u sjedištu mikrokreditne organizacije.

Agencija nalaže mjere za otklanjanje nepravilnosti utvrđenih u vršenju nadzora.

Član 32.

Mikrokreditno društvo prestaje sa radom na način i u slučajevima utvrđenim njegovim osnivačkim aktom, statutom, danom pravosnažnosti rješenja Agencije o oduzimanju dozvole za slučajeve iz člana 22. ovog zakona, ovim zakonom i Zakonom o privrednim društvima.

U slučaju prestanka rada mikrokreditnog društva danom pravosnažnosti rješenja Agencije o oduzimanju dozvole iz stava 1. ovog člana, Agencija po službenoj dužnosti podnosi zahtjev nadležnom sudu za donošenje odluke o prestanku i brisanju mikrokreditnog društva iz sudskog registra.

Član 33.

U slučaju nastanka posebnog zakonskog razloga za prestanak mikrokreditnog društva iz člana 32. stav 2. ovog zakona, nad mikrokreditnim društvom provodi se postupak likvidacije ili stečaja u skladu sa zakonima kojima se propisuje postupak likvidacije i stečaja.

Član 39.

Višak prihoda nad rashodima mikrokreditna fondacija je dužna investirati u obavljanje mikrokreditne djelatnosti u skladu sa ovim zakonom.

Nije dozvoljena direktna ili indirektna raspodjela viška prihoda nad rashodima iz stava 1. ovog člana osnivačima, članovima organa, odgovornim licima i zaposlenim u mikrokreditnoj fondaciji i drugim povezanim licima, donatorima i trećim licima.

Član 45.

Mikrokreditna fondacija prestaje na način i u slučajevima utvrđenim njenim osnivačkim aktom i/ili statutom, ovim zakonom, Zakonom o udruženjima i fondacijama Federacije Bosne i Hercegovine i danom pravosnažnosti rješenja Agencije o oduzimanju dozvole za obavljanje poslova davanja mikrokredita iz člana 5. stav 1. ovog zakona.

U slučaju prestanka rada mikrokreditne fondacije danom pravosnažnosti rješenja Agencije o oduzimanju dozvole iz stava 1. ovog člana, Agencija po službenoj dužnosti podnosi zahtjev za brisanje mikrokreditne fondacije iz registra fondacija.

Troškove podnošenja zahtjeva iz stava 2. ovog člana snosi mikrokreditna fondacija.

Član 46.

Ostatak imovine, nakon izmirenja obaveza mikrokreditne fondacije koja prestaje sa radom u skladu sa odredbama člana 45. ovog zakona, raspoređuje se odlukom organa upravljanja mikrokreditne fondacije, u skladu sa Zakonom o udruženjima i fondacijama Federacije Bosne i Hercegovine.

Ukoliko u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti rješenja Agencije o oduzimanju dozvole iz člana 5. stav 1. ovog zakona, organ upravljanja mikrokreditne fondacije ne donese i ne dostavi Agenciji odluku iz stava 1. ovog člana, Agencija će u roku od 30 dana, po službenoj dužnosti donijeti rješenje o raspoređivanju ostatka imovine u skladu sa Zakonom o udruženjima i fondacijama Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 48.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.500 KM do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj mikrokreditna organizacija koja:

1. odobri mikrokredit suprotno odredbama člana 4. ovog zakona;
2. primijeni opći akt za koji nije dobila saglasnost Agencije (član 8.);
3. u propisanom roku ne obavijesti Agenciju o osnivanju organizacionih dijelova koji se ne upisuju u nadležne registre (član 9.);
4. bez dozvole Agencije osnuje organizacioni dio mikrokreditne organizacije (član 9.);
5. ima sjedište u Republici Srpskoj i Brčko Distriktu, a bez dozvole Agencije otvori organizacioni dio u Federaciji (član 10. stav 2.);
6. suprotno odredbi člana 15. obavlja djelatnosti koje ne služe i koje se uobičajeno ne obavljaju uz djelatnost mikrokreditiranja;
7. primi novčane depozite od fizičkih ili pravnih lica (član 15. stav 3.);
8. ne propiše i ne učini dostupnim javnosti uslove za davanje mikrokredita (član 16.);
9. ne objavi efektivnu kamatnu stopu na mikrokredite (član 17.);
10. ne obavijesti Agenciju i javnost u skladu sa propisanim uslovima i ne dostavi Agenciji finansijske izvještaje i izvještaje revizora (član 18.);
11. ne dostavi Agenciji izvještaje o poslovanju u skladu sa propisima Agencije (član 19.);

12. obavi transakciju primanja, odnosno davanja robe ili usluga suprotno odredbama člana 38. stav 1. ovog zakona.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.500 KM do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj mikro kreditno društvo koje:

1. se upiše u sudski registar, ili nastupi u pravnom prometu neovlašteno koristeći naziv "mikro kreditno društvo" (član 24. stav 4. i član 25. stav 1.);
2. u propisanom roku ne podnese Agenciji prijavu promjene bitnih podataka na osnovu kojih je izdata dozvola (član 25. stav 2.);
3. izvrši spajanje, pripajanje i podjelu mikro kreditne organizacije bez dozvole Agencije (član 30. stav 1.).

Novčanom kaznom u iznosu od 1.500 KM do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj mikro kreditna fondacija koja:

1. se upiše u sudski registar, ili nastupi u pravnom prometu neovlašteno koristeći naziv "mikro kreditna fondacija" (član 34. stav 3. i član 35. stav 1.);
2. u propisanom roku ne podnese Agenciji prijavu promjene bitnih podataka na osnovu kojih je izdata dozvola (član 35. stav 2.);
3. obavi transakciju primanja, odnosno davanja robe ili usluga suprotno odredbama člana 38. stav 1. ovog zakona;
4. odobri mikro kredit povezanim licima (član 38. stav 2.);
5. ostvareni višak prihoda nad rashodima koristi suprotno odredbama člana 39. ovog zakona;
6. izvrši spajanje, pripajanje i podjelu mikro kreditne organizacije bez dozvole Agencije (član 43. stav 1.).

Novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 1.500 KM kaznit će se za prekršaj fizičko, odnosno pravno lice koje:

1. osnuje mikro kreditnu organizaciju i bavi se poslovima davanja mikro kredita, ili pribavljanja finansijskih sredstava u tu svrhu bez dozvole Agencije iz člana 7. ovog Zakona,
2. postupi suprotno odredbama člana 38. ovog zakona.

Za prekršaj iz st. 1., 2. i 3. ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u mikro kreditnoj organizaciji novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 1.500 KM.

Za prekršaj iz stava 4. ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 300 KM do 1.000 KM.

Član 49.

Prekršajni postupak u prvom stepenu vodi i rješenje donosi Komisija za prekršaje koju imenuje direktor Agencije u skladu sa Zakonom o prekršajima kojima se povređuju federalni propisi ("Službene novine Federacije BiH", br. 9/96 i 29/00).

Komisija za prekršaje ima tri člana i vodi prekršajni postupak u skladu sa zakonom iz stava 1. ovog člana i ovim zakonom.

Agencija donosi poslovnik o organizaciji i radu Komisije za prekršaje.